

»RUDOLF GALOB, PROSVETITELJ – ZA KOROŠKO ZASLUŽEN MOŽ!« IN POŠTA 2392 MEŽICA, 14. 10. 2022

Od avgusta 2012 je v Mežici na ogled Galobova čebelarstva zbirka. Stalna razstava pod okriljem Koroškega pokrajinskega muzeja (KPM, www.kpm.si), nastala s podporo Galobovih dedičev, Občine Mežica in Evropskega kmetijskega sklada, temelji na zapuščini Rudolfa Galoba, dolgoletnega učitelja, šolskega upravitelja, športnika, sadjarja in čebelarja, ki se je rodil leta 1900 na Brnci pri Beljaku na avstrijskem Koroškem. Leta 1921 ga je post-plebiscitna pot zanesla v Mežico; v kraljevini Jugoslaviji je dobil državljanstvo in nameščenstvo učitelja na osnovni šoli v Mežici, tu si je ustvaril tudi družino. Kot priseljenec/priženjenec je g. Galob s svojim zavednim in vztrajnim delom pustil v Mežici (in širše) veliko večji in globlji pečat kot velika večina »domačinov«, a njegov pomen kot »za Koroško zaslužnega moža« se v celoti »priznava« šele devet desetletij kasneje. Bil je šolnik, prosvetar, učitelj, čebelar,..., skratka pravi prosvetitelj in zaslužen Korošec. Kot navdušen prosvetitelj in napreden čebelar je soustvaril, uredil in ohranil obsežen arhiv, pomemben za zgodovino čebelarjenja v Mežici, Mežiški dolini in širše, vse od leta 1921 pa do 1968. Osrednji del razstave predstavljajo panjske končnice, ki jih je Rudolf Galob zbral pretežno v Mežici in njeni okolici. Najstarejša je iz okoli leta 1820, večina končnic pa iz druge polovice 19. stoletja. Dobro ohranjene in barvno pestre nudijo pogled na svetopisemske motive, svetnike, svetnice in svetniške legende, različne posvetne motive, stvarno poimenovano ikonografijo, kot so zgodovinski dogodki, podobe živali in predmetov ter nestvarno poimenovano ikonografijo, kot je smešenje poklicev, človeških lastnosti, lovcev in drugih domišljijjskih motivov. Ob razstavljenih panjskih končnicah in modlih za čebelji vosek teče zgodba o zgodovini čebelarjenja v Mežici in Mežiški dolini, zaokrožena s prikazom razvoja čebelarstva organizacije na Koroškem. Razstavo dopolnjuje prikaz zgodovine stavbe, nekdanjega Gutenbergerjevega mlina in usode njegovih lastnikov ter spominska soba Rudolfa Galoba. Leta 2019 je izšla razkošna poljudna monografija »Čevnice«, ki jo je spisala vnukinja g. Galoba, mag. Aleksandra Zrelec. V debeli in velikoformatni knjigi so, ob predstavitvi Rudolfa Galoba, njegovega življenja in dela, v tematskih sklopih opisno in z grafično predstavljene čelnice in modli za čebelji vosek iz njegove zbirke. Občina Mežica je leta 2016 do-uredila ploščad pred Narodnim domom Mežica (Trg 4. aprila) in na nasprotni strani Plečnikove spomenika NOB, odkritega 22. julija 1952, linijsko umestila Alejo zaslužnih v obliki petih podstavkov iz belega betona. Na prvega je nameščen doprski kip narodnega heroja Franca Pasterka Lenarta, na tretjega doprski kip pesnika Hermana Vogla. Prvi kip je delo akad. kiparja Stojana Batiča, drugi pa delo akad. kiparja Mirsada Begića. V soboto, 15. oktobra 2022, ob 11. uri, se bo tema skulpturama na petem podstavku slovesno pridružil doprski kip prosvetitelja Rudolfa Galoba, delo akad. kiparke Nace Marjane Rojnik.

www.kfd.si
www.facebook.com/filatelija

Koroško filatelistično društvo (KFD, www.kfd.si) v svoji raznovrstni dejavnosti že vse od leta 1949 obeležuje dogodke in obletnice ožje, širše in najširše domovine. Pred slabim letom je bil s prvim filatelističnim sklopom Rudolf Galob »zaznamovan« kot zaslužen čebela. Tokrat ga Občina Mežica (www.mezica.si) kot za Koroško zaslužnega moža ob odkritju njegovega doprsnega spomenika v Aleji zaslužnih v Mežici obeležuje s priložnostnim filatelističnim sklopom, ki ga sestavljata:

- en (1) priložnostni poštni žig (PPŽ, 2392 Mežica, 14. 10. 2022) in
- ena ilustrirana dopisnica/vabilo (IL_D, KFD 263/2022).

PPŽ je pravokotne navpične oblike (v razmerju 9:10). Žig na levi, zgornji in desni strani opasuje napis (v smeri urnih kazalec) RUDOLF GALOB / ZA KOROŠKO / ZASLUŽEN MOŽ!. V spodnji četrtini višine žiga sta dvovrstno umeščena zapisa 14. 10. 2022 / 2392 MEŽICA. Nad njima so od spodaj navzgor trivrstično razporejeni: linija štiriindvajsetih pik/točk, Galobov podpis in stilizirano srce (logotip Koroške). Ilustracija na pisni strani Ilustrirane dopisnice je kvadratne oblike in umeščena v levi spodnji del le-te. Preko celotnega polja ilustracije in do višine 17/20 ilustracije je razpeta modro tonirana fotografija Rudolfa Galoba za delovno mizo pri pisanju v velik in debel zvezek. V spodnjem delu je v osredje umeščena fotografija lesenega modla, ki ga prepenja Galobov podpis. Levo od modla je dvovrstičen zapis »RUDOLF / 1900 / 16.4«, desno pa »GALOB / 1. 2. 1986«. Vzdolž leve stranice je enovrstični kolofon, vzdolž desne pa zapis »Za Koroško zaslužen mož!«. Zadnja stran ilustrirane dopisnice je sinjemodre barve, spodnji del, v obliki pasice, je v višini ¼ višine le-te medeno-rjave barve. Preko obeh pasic je na levi strani dopisnice v širini polovice višine dopisnice umeščena barvna fotografija delovnega (glinenega) osnutka kipa Rudolfa Galoba, delo akad. kiparke Nace Marjane Rojnik. Na sinjemodri podlagi je desetvrstično vabilo »Vljudno vabljeni na / ODKRITJE / DOPRSNEGA ŽIGA / RUDOLFA GALOBA, / prosvetitelja, / v soboto, 15. 10. 2022, ob 11. uri, / v Aleji zaslužnih / pred / Narodnim domom Mežica. / Dušan Krebel, župan Občine Mežica«, podloženo s senčenim Galobovim podpisom sinje barve. Na stiku obeh pasic je umeščen tudi temno moder županov podpis. Na rjavi pasici je trivrstično obvestilo »V petek, 14. 10. 2022, bo na pošti 2392 Mežica / v počastitev dogodka poleg rednih / poštinih žigov v uporabi tudi priložnostni poštni žig«. Vsi napisi, razen označitve župana, ki j medeno rjave barve, so bele barve. V levem zgornjem vogalu je vstavljena QR koda, v desnem vogalu pa sta linijsko umeščena logotip KFD in grb Občine Mežica.

V prostorih Pošte 2392 Mežica (Partizanska cesta 2, 2392 Mežica) bo na temo »Za koroško zaslužni možje in žene« na ogled priložnostna filatelistična razstava, ki jo je postavil Jože Keber (KFD).

Borut Bončina